

Evaluatieverslag CoPI

GRIP 1

Aantreffen explosieven Tarwekamp Diemen

Incidentdatum: 26-09-2023

Rapportdatum: 20-11-2023

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Feitenrelaas.....	4
3	Duiding en aandachtspunten	7
3.1	Duiding van het incident	7
3.2	Aandachtspunten en aanbevelingen	7
4	Bijlage: Evaluatieverslagen	8
4.1	Commando plaats incident (CoPI).....	8

1 Inleiding

Doel De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland evalueert alle GRIP-incidenten, en als er aanleiding toe is ook de incidenten waarbij GRIP-opschaling overwogen is of veel multidisciplinaire samenwerking heeft plaatsgevonden. Het doel van deze evaluaties is om te leren van de incidenten en bij te dragen aan de continue optimalisatie van de crisisorganisatie binnen de VrAA en de bepaling van de aandachtspunten voor de langere termijn. Deze evaluatie richt zich op de multidisciplinaire aspecten van de hulpverlening, vanaf de eerste melding tot en met de afschaling naar GRIP 0 en overdracht aan de nafase-organisatie van de gemeente.

Aanpak Het crisisteam heeft gelijk na het incident gezamenlijk een gestandaardiseerde vragenlijst ingevuld. De resultaten van deze vragenlijst zijn aangevuld met een feitenrelaas van het incident. Op basis van deze en andere beschikbare gegevens zijn eventuele aandachts- en actiepunten bepaald. De concept-rapportage is ter verbetering en aanvulling aangeboden aan de betrokken functionarissen van het crisisteam en vertegenwoordigers van alle betrokken hulpdiensten van de VrAA. Na verwerking van eventuele respons is dit verslag definitief gemaakt.

2 Feitenrelaas

Start incident Op dinsdag 29 september 2023, begint de politie om 12:16 uur aan een huiszoeking in een woning aan Tarwekamp in Diemen. Deze actie komt voort uit een lopend justitieel onderzoek van de nationale politie. Omdat bij de huiszoeking mogelijk explosieve stoffen gevonden kunnen worden, wordt op voorhand een Teamleider Explosieven Veiligheid (TEV) gealarmeerd (12:22 uur).

Om 17:00 uur wordt door de TEV de aanwezigheid van tussen de 200 en 300 gram van een verdachte, mogelijk explosieve stof vastgesteld. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) wordt daarom gealarmeerd. Daarnaast wordt de directe omgeving afgezet. Om 17:00 uur uit de Calamiteiten Coördinator (CaCo) de wens om op te schalen naar GRIP1 indien door de EODD wordt vastgesteld dat het een explosieve stof betreft. Op dit moment is de verwachte aankomsttijd van de EODD 17:45 uur. Tussen 17:35 uur en 17:45 uur worden de Leider CoPI, OvD-B, OvD-P, OvD-G en Informatiemanager CoPI (IM-CoPI) op de hoogte gesteld van het incident. Om 17:35 uur meldt de OvD-G dat deze ter plaatse komt.

Om 18:07 uur gaat de IM-CoPI ter plaatse en verzoekt hierna de OvD-PZ om na te denken over een mogelijke verzamellocatie (tijdelijke opvang) als de omliggende woningen ontruimd moeten worden. Om 18:19 uur stelt de EODD vast dat de verdachte stof de explosieve stof TTP betreft. Voor de veiligheid van de omwonenden, zullen 15 woningen ontruimd worden bij het vervoergereed maken van de stof (uiteindelijk worden 26 woningen tijdelijk ontruimd). Om deze reden en om een veilige werkomgeving te creëren voor de EODD schakelt de OvD-P op naar **GRIP1** om 18:21.

GRIP 1 Het grasveld naast het kruispunt tussen Akkerland en Polderland wordt gekozen als de opstellocatie van de Mobiele Commando Unit (MCU). Daarnaast wordt kleine BRON (verzorging) verzocht. Om 18:25 wordt het café-restaurant 'Het Wapen van Diemen' aan de Ouderkerkenlaan aangewezen als verzamellocatie voor bewoners. Deze is om 19:04 uur gereed voor opvang. Om 19:10 uur wordt aangegeven dat het 1e CoPI-overleg zal plaatsvinden om 19:30 uur. Parallel aan het 1e CoPI wordt gekozen om niet 15, maar 26 woningen te ontruimen. Dit proces begint om 19:14 uur.

Het **1^e CoPI-overleg** begint om 19:30 uur en duurt tot 19:43 uur. Hier wordt vastgesteld dat de inzet van de EODD nog tussen de 3 en 6 uur zal duren. Voor het scenario dat dit uitloopt wordt nagedacht over nachtopvang voor de bewoners. Er wordt besloten om dit punt te bespreken in het 2^e CoPI-overleg wanneer het CoPI mogelijk een beter beeld heeft over de verwachte duur van de inzet. Ondanks de afwezigheid van een politievoorzitter (VvD-P) zal de politie zich bezighouden met het doorverwijzen van bewoners naar de verzamellocatie en de communicatie met bewoners. Omdat het een justitieel onderzoek betreft, kan over de aanleiding van de vondst geen informatie gedeeld worden met de bewoners of media. Het volgende CoPI-overleg zal plaatsvinden om 20:45 uur.

Om 20:02 gaat de EODD nogmaals verkennen. Kort hierna, om 20:15 uur, is de ontruiming afgerond. Op de verzamellocatie worden 17 bewoners opgevangen, de rest organiseert zelf opvang.

Het **2^e CoPI-overleg** begint om 20:45 uur en duurt tot 21:03 uur. De verwachting is dat de inzet van de EODD nog tot middernacht zal duren. Omdat de verzamellocatie normaliter om 22:00 uur sluit, wordt contact opgenomen met de eigenaar over de mogelijkheid om de locatie tot 01:00 open te houden. Ten slotte zal de Ovd-PZ inventariseren of er behoefte is aan nachtopvang bij de gedupeerden. Hierbij zal ook rekening gehouden worden met de opvang voor huisdieren. Het volgende CoPI-overleg zal plaats vinden om 22:00 uur.

Om 21:03 uur gaat de EODD de explosieve stof bemonsteren en veiligstellen en een locatie zoeken voor de veilige detonatie van de stof. Ondertussen is er nog 700 gram aan explosieve stof aangetroffen, wat het totaal naar 1 kg explosieve stof brengt. Het plan is om de explosieve stof te transporteren naar de vaste springlocatie aan de Ruigoordweg in Amsterdam waar deze stof veilig gedetoneerd kan worden.

Het **3^e CoPI-overleg** begint om 22:00 uur en duurt tot 22:35 uur. De Ovd-PZ geeft aan dat de bewoners op de verzamellocatie bereid zijn om te wachten tot het einde van het incident en nachtopvang voor bewoners en huisdieren dus niet nodig is. De eigenaar van de verzamellocatie is bereid om de locatie tot die tijd open te houden. Ten slotte wordt tijdens het CoPI-overleg duidelijk dat er mogelijk nog een voertuig onderzocht moet worden door de EODD binnen het afzetgebied. Als hier ook explosief materiaal wordt gevonden moet het onveilige gebied herzien worden. Als dit niet zo is gaat men uit van een einde inzet van 00:00 uur. Het volgende CoPI-overleg begint om 23:30 uur.

Om 22:31 uur wordt duidelijk dat de sleutels voor het verdachte voertuig vanuit Eindhoven naar de incidentlocatie vervoerd moeten worden. Met deze kennis besluit de politie om de auto open te breken en te onderzoeken. De auto blijkt geen explosieve stof te bevatten.

Het is tegen deze tijd nog onduidelijk of de explosieve stof voldoende stabiel te krijgen is voor vervoer naar de reguliere detonatielocatie. Een alternatieve detonatielocatie in de directe omgeving wordt voorbereid voor het geval dit niet lukt. Het lukt de EODD om de explosieve stof in de woning vervoersgereed te maken voor transport naar de reguliere detonatielocatie. Om 23:30 komt dit transport aan op de reguliere detonatielocatie in het Westelijk Havengebied.

Het **4^e CoPI-overleg** begint om 23:30 uur en duurt tot 23:46 uur. Omdat de explosieve stof (het gevaar) is weggenomen, kunnen bewoners weer terug naar hun woning. Daarnaast kan de verzamellocatie afgesloten worden wanneer deze leeg is. Aan het eind van het overleg wordt afgeschaald naar **GRIP0** om 23:45 uur.

GRIP 0 Om 00:36 uur op 27 september wordt de explosieve stof vernietigd op de detonatielocatie. De laatste betrokkenen verlaten deze locatie om 00:47 uur.

3 Duiding en aandachtspunten

3.1 Duiding van het incident

Tijdens een justitieel onderzoek aan het Tarwekamp in Diemen, trof de politie explosieve stoffen aan. Om een veilige werkomgeving te creëren voor de EODD moest een deel van het blok ontruimd worden en werd opgeschaald naar GRIP1. Later werd ook een persoonsvoertuig aangewezen als een potentiële locatie van explosieve stof.

Samenwerking tussen de VrAA en landelijke politie-eenheden (in plaats van de regionale) komt niet vaak voor bij GRIP-opdachalingen. Dit bleek bij bepaalde processen een uitdaging te vormen.

3.2 Aandachtspunten en aanbevelingen

Nr.	Aandachtspunt	Aanbeveling
1.	Bij dit incident had de politie een prominente rol. Bij een actie van de landelijke eenheid werd de explosieve stof aangetroffen. Bij de afhandeling van dit incident is echter geen voorlichter van dienst van de politie aanwezig geweest voor het contact met de media en getroffen.	Politie Zorg dat er een voorlichter van dienst aanwezig/betrokken is bij GRIP-opdachalingen (ook als de aanleiding een actie van de landelijke eenheid is).
2.	Op een gegeven moment werd voor het CoPI duidelijk dat een auto naast de incidentlocatie gerelateerd was aan de verdachte en zodoende mogelijk ook explosieve stoffen zou kunnen bevatten. Hierdoor had het kunnen zijn dat een locatie die eerder beschouwd werd als veilig in de nieuwe situatie onveilig was.	Politie Houd rekening met de mogelijke aanwezigheid van explosieve stof in voertuigen en bijv. bergingen die gekoppeld kunnen worden aan de verdachte op locaties buiten de originele locatie waar explosieve stoffen zijn aangetroffen.
3.	Tijdens het incident wordt in eerste instantie kleine verzorging verzocht en later opgeschaald naar verzorging groot. De alarmering vindt plaats om 18:19 uur waardoor niet iedereen tijd heeft gehad om te eten.	L&C Inventariseer de behoefte aan verzorging onder crisisfunctionarissen en eenheden wanneer tijdens etenstijd wordt opgeschaald.

4 Bijlage: Evaluatieverslagen

Legenda

Ja, is goed gegaan.	Goed
Ja, verbeterpunten mogelijk.	Kan Beter
Nee, verbeterpunten noodzakelijk.	Moet Beter
Nee, in casus niet van toepassing.	N.v.T.

Onderstaand de evaluatieformulieren zoals deze per multidisciplinair crisisteam gezamenlijk is ingevuld. In de tabel is een kleurcodering toegepast (zie bovenstaand de legenda) voor de uitvoering van het genoemde punt.

4.1 Calamiteiten Coördinator

Algemeen		
Datum Start incident	26-9-2023	
Opschaling		
Aanleiding opschaling	Gevaarstelling mbt de explosieven, locatie en diverse woningen dienden te worden ontruimd en uiteindelijk het transport van de explosieven.	
Functionaris opschaling	(H)OvD-P	
Evaluatievragen		
Vraag	Antwoord	Onderbouwing
Hoe hebben de voorzieningen op de meldkamer gefunctioneerd?	Goed	Statisch en rustig incident, dus geen bijzonderheden mbt piekbelasting oid.
Hoe verliep de alarmering van de kernbezetting van de crisisteams?	Goed	Daar het een lopend onderzoek betrof was er rust in de situatie. Door de directe en korte lijntjes van de diverse functionarissen was het incident prima beheersbaar en te sturen.
Hoe verliep de alarmering van de benodigde crisispartners?	Goed	Eigenlijk hetzelfde punt als bij toelichting 5. De functionarissen hadden alle rust om elkaar te vinden, mede doordat we voor het incident bleven en tijdig elkaar in kennis hebben gesteld.
Hoe verliep de periodieke toetsing van het opschalingsniveau vooraf en gedurende dit incident?	Goed	

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Hoe verliep de aansturing van de meldkamer bij de alarmering en de initiële coördinatie van de hulpverlening (tot het CoPI actief was)?	Goed	Doordat het op de meldkamer rustig was qua meldingenbeeld was er voldoende aandacht en mogelijkheid om het incident te blijven monitoren. Ook omdat de communicatie via de juiste lijnen liep bleef het incident overzichtelijk en beheersbaar.
Hoe heb je de samenwerking met de IM-CoPI en/of IM-ROT ervaren?	Goed	Zoals eerder omschreven konden wij elkaar goed vinden.
Hoe heb je de samenwerking met Leider CoPI en/of Operationeel Leider ervaren?	Goed	Zie voorgaand antwoord
Hoe verliep het contact met de omliggende meldkamers?	Goed	Tijdig de meldkamer KMAR in kennis gesteld omdat de EODD aangevraagd was i.v.m. de explosieven. Dit werd als zeer prettig ervaren.
Afsluiting		
Heb je nog aanvullende aandachtspunten of wensen voor verdiepend onderzoek?	Al met al een fijn incident om te begeleiden en te sturen. Fijn samengewerkt met de betrokken functionarissen.	

4.2 Commando plaats incident (CoPI)

Algemeen		
Datum Start incident	26-9-2023	
Gemeente incident	Diemen	
Adres/gebied incident	Tarwekamp 2 Diemen	
Naam incident	13-AA Aantreffen explosief in woning	
Type incident	aantreffen explosief	
Opschaling		
Hoogste opschalingsniveau	GRIP 1	
Aanleiding opschaling	Ontruiming woningen en creëren veilige werkomgeving voor politie en EODD	
Functionaris opschaling	OvD-P	
Betrokken netwerkpartners	Defensie;	
Evaluatievragen		
Vraag	Antwoord	Onderbouwing

De ondersteunende voorzieningen vanuit de Vraa hebben goed gefunctioneerd:	Goed	
Alle crisisfunctionarissen (kernbezetting en netwerkpartners) namen tijdig deel aan de overleggen van het CoPI:	Goed	
Een gedeeld actueel beeld over het incident was beschikbaar voor alle crisisfunctionarissen (vanaf opschaling tot in de nafase):	Goed	
Het scenariodenken heeft bijgedragen aan de doelmatige aanpak van het incident:	Goed	
De beschikbare planvorming draagt bij aan de crisisbeheersing bij dit incident:	N.v.T.	Planvorming niet direct bekend
De vergaderingen van het crisisteam zijn doelmatig en efficiënt doorlopen:	Goed	
Binnen het crisisteam was sprake van een goede samenwerking:	Goed	
De samenwerking tussen het CoPI en ROT heeft de aanpak van het incident versterkt:	N.v.T.	
Er is proactief gecommuniceerd met getroffen, betrokken en media en een helder handelingsperspectief geboden:	N.v.T.	Incident is onderdeel van een lopend justitieel onderzoek, derhalve kan er niet openbaar gecommuniceerd worden
Alle openstaande actiepunten en doorlopende processen zijn bij het afschalen belegd en worden opgepakt:	Goed	
Afsluiting		
Aanleiding afschaling	Locatie is veilig door verwijderen explosief	
Aanvullende aandachtspunten ("geleerde lessen") die u aan de crisisorganisatie nog mee wil geven:	partners sloten aan in het CoPI waardoor Ovd(P) niet alle informatie direct beschikbaar had en steunde op de informatie van de partners	
Is verdiepend onderzoek nodig naar één of meerdere aspecten uit dit incident? En zo ja, welke?		